

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi

The Journal of International Social Research

Cilt: 6 Sayı: 28 Volume: 6 Issue: 28

Güz 2013 Fall 2013

www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581

FİNLANDİYA VE TÜRKİYE'DE İLKOKUL DÜZEYİNDE YABANCI DİL ÖĞRETİMİ FOREIGN LANGUAGE TEACHING AT PRIMARY EDUCATION IN FINLAND AND TURKEY

Ekrem SOLAK*

Öz

Bu araştırma, Türkiye'de ve Finlandiya'daki ilkökul düzeyindeki yabancı dil öğretiminin ilke, hedefler, müfredat ve yabancı dil öğretmeni yetiştirme bakımından karşılaştırılmasını amaçlamaktadır. Bu araştırmada Finlandiya Eğitim sisteminin tercih edilmesinin sebebi Dünya çapında tescillenmiş olan eğitimdeki başarısıdır. Araştırmanın sonucunda ulaşılan temel veriler şu şekilde özetlenebilir. Her iki ülkede de yabancı dil eğitimine başlama yaşı ve Avrupa Birliği Dil Ölçütleri çerçevesinde belirlenen hedefler benzerlik göstermektedir. En belirgin farklılık ise, öğrenci ve veli odaklı esnek program ve ders malzemelerinin kullanımı ile öğretmenin sosyal hayatta ve eğitim sisteminde oynadığı roldür.

Anahtar Kelimeler: Karşılaştırmalı Eğitim, İlkokullarda Yabancı Dil Eğitimi, Finlandiya ve Türkiye'de Yabancı Dil Öğretimi.

Abstract

The purpose of this study is to compare foreign language teaching at primary school level in Finland and Turkey. Finland education system is taken into consideration in this study, because, it is considered one of the best education systems all over the world. The result of the study indicate that both countries exhibit similarities in terms of early age for learning a foreign language and objectives in accordance with Common European Framework References for Languages. However, learner-centered and flexible curriculum, the role of teachers in social and academic life can be stated as the main differences.

Keywords: Comparative Education, Foreign Language Education at Primary School, Foreign Language Education in Finland and Turkey.

Giriş

2000 yılından beri her üç yılda Program for International Student Assessment (PISA) tarafından matematik, fen bilgisi ve okuma dallarında yapılan ve eğitimde uluslararası geçerliliği olan sıralamalara göre, Finlandiya Eğitimde uluslararası başarıda en üst sıralarda yer almaktadır. Örneğin; 2009 yılı verilerine göre, 65 ülke arasında, Finlandiya okuma dalında, 536 puan ile Güney Kore'nin ardından ikinci sırada gelmiştir. Aynı listede Türkiye ise, 464 puanla 32. sırada yer almakta idi (OECD, 2009).

Finlandiya'da Fince ve İsveççe anadil olmakla birlikte, Finlandiya'da nüfusun %69'u en az bir yabancı dil, %47'si en az iki, %23'ü ise en az üç yabancı dil konuşabilmektedir.

* Yrd.Doç.Dr. Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü.

Finlandiyalıların yabancı dil yeteneği Avrupa standartlarının üzerindedir. (Finladiya nüfusunun %77'si yabancı dil yeteneğine sahip olarak değerlendirilirken, Avrupa ortalaması ise %44'tür. (Korhonen, 2006)

Ayrıca, Education First tarafından her yıl yayınlanan İngilizce Yeterlilik endeksine göre ise, Finlandiya çok yüksek yeterlilik (very high proficiency) kategorisinde 64.47 puanla 54 ülke arasında 4. sırada, Türkiye ise, düşük yeterlilik (low proficiency) kategorisinde, 51,19 ile 32. sırada yer almaktadır. Ancak, Türkiye'nin durumunun bir önceki dönemle karşılaştırıldığında, 13,53 puanlık bir artışla 43. sıradan 32. sıraya yükselmesi, Türkiye'de İngilizcenin iyi bir gelişme eğiliminde olduğu göstermektedir. (English Proficiency Index, 2012)

Bu araştırma niteliksel bir çalışma olup, eğitimdeki başarılarından dolayı, Finlandiya'daki ilkökul düzeyinde yabancı dil eğitiminin aynı düzeydeki Türk eğitim sistemiyle yabancı dil öğretiminin amaçlar, müfredat ve öğretmen yetiştirme açılarından karşılaştırılmasını amaçlamaktadır. Araştırmanın sonucunda, Finlandiya eğitim sisteminin üstün görülen özelliklerinin Türkiye'de uygulanması tavsiye edilerek, ilkökul düzeyinde yabancı dil eğitiminde daha başarılı bir öğrenci profili hedeflenmektedir.

Finlandiya'da İlkokul Düzeyinde Yabancı Dil Eğitimi

Finladiya'da zorunlu temel eğitim dokuz yıldır ve yedi ile on altı yaş arasında kapsamaktadır. Bu sürecin 1-6 yılını ilkökul dönemi oluşturmaktadır. Finlandiya'da zorunlu eğitim çoğunlukla kamu okullarında verilir, yemekler ve ders kitapları ücretsizdir. Ayrıca hiçbir öğrenim ücreti de talep edilmemektedir.

Finlandiya, Avrupa'da çocuk okuryazarlığının en yüksek olduğu ülkedir. Yine Avrupa Birliği üyesi diğer ülkeler ile karşılaştırıldığında, Finlandiya'da yabancı dil öğrenimi oldukça erken yaşlarda teşvik edilmektedir. Tercihen anaokulu ve 1-2 sınıflarda yabancı dil eğitimi verilmesine rağmen, en geç üçüncü sınıfta, yani dokuz yaşında yabancı dil eğitimi başlamaktadır. Her ne kadar öğrenci ve veli yabancı dil seçme imkânına sahip olsa da, Finlandiya'da yabancı dil olarak, birinci sırada İngilizce gelmektedir. 2006 verilerine göre, birince sınıfların % 8,5, ikinci sınıfların % 13,6 sı, üçüncü sınıfların ise % 91'i İngilizce öğrenmektedir (Kantelinen et al, 2008). Ayrıca, belediyeler ve okullar, yerel düzeyde, diğer yabancı dillerde eğitimin ne zaman ve nasıl başlayabileceği ile ilgili inisiyatifte sahiptirler. Ancak, bu inisiyatif genellikle mali kaynaklarla sınırlıdır. Finlandiya'da genel olarak 3 ile 6. sınıf arasındaki öğrenciler haftada ulusal müfredat çerçevesinde 45'er dakikalık 2 yabancı dil dersi almaktadır. İlkokul düzeyinde, özellikle 5. Sınıftan hatta bazen de 4. Sınıftan itibaren İngilizceden başka İsveççe (% 7,9) veya Almanca (%7,2) da tercih edilebilmektedir (Opetushallitus WERA, 2006).

Finlandiya'da uluslar arası iletişim ve Avrupa Birliği ile uyum kapsamında yabancı dil yeterliliği önem arz etmektedir. İlkokulda başlayan konu içerikli dil öğretimi, diğer bir deyişle, başka bir alan dersinin İngilizcede sunulması, sınıf öğretmenleri ve alan öğretmenlerinin sıkça başvurduğu bir yöntemdir.

Finlandiya'da dil öğretimi 2004 yılında Fin Ulusal Eğitim Kurulu tarafından hazırlanan Ulusal Temel Eğitim müfredatı kapsamında yürütülmektedir. Bu müfredata ek olarak, her okul ve yerel yönetim kendi müfredatını da oluşturabilir. Velilerin de katılımının teşvik edildiği müfredat geliştirme süreci oldukça esnek ve öğretmenler müfredatı daha sonraki süreçte değiştirme olanağına sahiptir. Ayrıca öğretmenler, yöntem, yaklaşım ve kullanılan ders kitaplarını seçme konusunda özgürdür. Yabancı dil öğretim yöntemlerinden İletişimsel Yaklaşım (Communicative Approach) son yıllarda dil öğretiminde en yaygın kullanılan yöntem olmuştur. Nikula & Pitkänen-Huhta (2008) yaptığı bir araştırmaya göre, Finlandiya'da İngilizcenin en iyi İngilizce dersinde öğrenildiği saptanmıştır.

Finlandiya'da dil öğretimi, sadece bir beceri görülmeyip, aynı zamanda bir iletişim ve kültür konusu olarak değerlendirilmektedir. Yabancı dil öğretiminde hedef ve değerlendirmeler, Avrupa Birliği Ortak Dil Ölçütleri (Common European Framework of

References for Languages) çerçevesinin Fin eğitim sistemine uyarlanmış haliyle yürütülmektedir. Bu programa göre, 1. ve 2. Sınıftan itibaren dinleme, anlama ve konuşma becerileri ön plana çıkarılmış, yazma becerisi ise kademeli olarak müfredatı dahil edilmiştir. Bu seviyede amaç, işlevsel ve yaratıcı oyunlar, şarkılar ve evcilik oyunları ile dili kullanmanın yanı sıra yabancı dil öğrenmeye ilgi uyandırmak ve yabancı dil çalışma alışkanlığı kazandırmaktır. Ders içerikleri genel olarak, öğrencilerin ilgi alanlarını, ev ve okul yaşantısı gibi günlük hayatı ve hedef dilin kültürünü kapsamaktadır. 3-6 arasındaki sınıflarda ise, yabancı dil müfredatındaki amaç ve içerik, 1. ve 2. sınıfa göre daha belirgindir. Öğrenilen dilin farklı alanları ve durumları, yapıları, öğrenme ve iletişim stratejileri yabancı dil müfredatının temelini oluşturmaktadır. Öğrenciler günlük hayatta ihtiyaç duyabileceği temel ifadeleri, temel konuşma ortamlarında ve hedef dilde uygulayarak öğrenmeye çalışır. Yazma becerisi ise kademeli olarak sunulur. Ayrıca, kültürel farkındalık yaratmak, öğrencilerin kendi kuvvetli ve zayıf yönlerini tanıyarak iyi bir dil çalışma alışkanlığı geliştirmek diğer hedefler arasında yer almaktadır. Bu hedeflere ek olarak, bu seviyede farklı ortamlarda ve kültürlerde iş yapabilmek için ihtiyaç duyulabilecek temel dil bilgisi kuralları ve iletişim stratejileri belli alanları kapsayacak şekilde sunulmaktadır. Bu çerçevede, sözel olmayan iletişim yöntemlerine, sözel ve yazılı metinlerdeki ana fikri bulma faaliyetlerine odaklanılmaktadır.

Altıncı sınıfın sonunda Avrupa Birliği Dil Ölçütleri ve Bu ölçütlerin Fin müfredatına uyarlanmış şekliyle, dinlediğini anlama, okuduğunu anlama, konuşma ve yazma becerilerinde başarılı öğrenci profili oluşturulmuştur. Altı yılın sonunda temel kullanıcı olarak adlandırılan, A1 ve A2 seviyeleri hedeflenmektedir. Bu hedefler dört dil becerisinde Tablo 1’de özetlenmiştir.

Tablo 1: Yeterlilik Seviyeleri Açıklamaları (FNBE, 2004)

Dinlediğini anlama	Temel konuşmalardaki kişisel söylemleri ve konuşmaları anlayabilir. Normal hızla, standart lehçedeki konuşmaları anlayabilir fakat bazen tekrar isteyebilir.
Okuduğunu anlama	Bir metindeki ana noktaları ve bazı ayrıntıları anlayabilir. İçerikle ilgili temel çıkarımlara ulaşabilir. Metin içerisinde belli noktaları bulup karşılaştırabilir ve sonuç çıkartabilir. Kişisel mektupları ve kısa haberleri anlayabilir.
Konuşma	En temel diyalog ve durumlarda kendisini ifade edebilir.
Yazma	Günlük hayatta ihtiyaç duyulabilecek kişisel ayrıntılar ve temel konularda basit mesajları yazabilir.

Finlandiya’da Yabancı Dil Öğretmeni yetiştirme

Finlandiya Temel Eğitim yasasına göre, 1 ila 6. sınıf arasındaki öğrenciler sınıf öğretmenleri, 7 ila 9. sınıf arasındakiler ise alan öğretmenleri tarafından yetiştirilmektedir. Diğer bir deyişle, ilkokul düzeyindeki yabancı dil eğitimi alanında uzman olmayan sınıf öğretmenleri tarafından verilebilmektedir. Ancak, bu dönemdeki yabancı dil dersinde alanındaki uzman öğretmenler tarafından verilmesi teşvik edilmektedir. Finlandiya’da alan öğretmenlerinin bir yüksek lisans derecesine sahip, öğretmenlik formasyonu eğitimi almış ve öğreteceği alanla ilgili belli oranda çalışma yapmış olması gerekmektedir. Alan çalışmasının oranı, öğretmenin öğreteceği okulun seviyesi ile bağlantılıdır. Örneğin, yabancı dil öğretmenleri, öğreteceği dil ile ilgili en az 60 ECTS lik ders alması zorunludur. Bu kadarlık bir kredi, öğretmeni 7-9. sınıflarda eğitim vermek için yeterli kılmaktadır. Sınıf öğretmenleri de yan dal olarak, yabancı dil eğitimi çalışabilir. Örneğin, kendi alanında 300 ECTS lik bir yüksek lisans ve öğretmenlik formasyonu eğitimi alan sınıf öğretmeni, 60 ECTS lik bir yabancı dil eğitimi dersi aldığı anda çifte yeterlilik diploması almaya hak kazanmaktadır. Bu, öğretmenin hem sınıf öğretmeni, hem de 7-9 sınıflarda dil öğretmeni olarak çalışabileceği anlamını

taşımaktadır. Ancak, 1-6 sınıflardaki dil öğretmenlerinde bu şekilde bir zorunluluk yoktur, dil öğretmenlerinin yetiştirilmesi hizmet içi eğitimle sağlanmaktadır. (Kantelinen et al, 2008)

Türkiye’de İlkokul Düzeyinde Yabancı Dil Eğitimi

11 Nisan 2012’de yürürlüğe giren İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Türkiye’de zorunlu eğitim 4+4+4 olmak üzere 12 yıla çıkarılmıştır ve eğitim altı yaşından itibaren başlamaktadır. Türk Eğitim sisteminde zorunlu eğitim devlet tarafından verilmekle birlikte, özel okullarında oranı gittikçe artmaktadır. 2012 yılı verilerine göre, 931 özel ilköğretim okulunda, 286 bin 972 öğrenci eğitim görmektedir (MEB, 2011-2012 eğitim öğretim yılı istatistikleri). Dünyada eğitimde önde gelen ülkelerin 6 ve 15 yaş arasındaki çocuklara yönelik eğitim kurumlarına yaptığı yatırım öğrenci başına en az 32 bin dolar civarındayken, Türkiye’de sadece 12 bin 708 dolardır (Education at a Glance - OECD göstergeleri). Devlet okulları ücretsiz olup, ders kitapları da öğrencilere bedava dağıtılmaktadır. Özel okullar ise ücretli olmakla birlikte, ders kitapları da öğrenciler tarafından satın alınmaktadır. Özellikle ilkokul döneminde özel okulların tercih edilmesinin en önemli sebeplerinden birisi de, kaliteli yabancı dil eğitiminin verildiği inancıdır.

2006 yılından itibaren Türkiye’de yabancı dil dersi ilkokullarda 4. sınıftan itibaren haftada 2 ders saati şeklinde verilmeye başlanmıştır. Aynı sınıftan itibaren zorunlu yabancı dil derslerinin takviyesi amacıyla ya da ikinci yabancı dil dersi olarak seçmeli yabancı dil derslerine de yer verilebilir. Ek olarak, Tüm sınıflarda ders saatleri dışında öğrencilerin seviyelerine uygun olarak yabancı dil kurs programları da uygulanabilir. (MEB Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi Yönetmeliği, 2006). İngilizce en çok öğrenilen yabancı dil olmakla birlikte, Almanca ve Fransızca özellikle özel okullarda 2. veya 3. dil olarak tercih edilebilmektedir. İlkokullarda öğretilen İngilizce dersinin müfredatı Talim Terbiye Kurulu tarafından belirlenmekte ve bu kurulun kabul ettiği kitap ders kitabı olarak okutulmaktadır. Okul idaresi, veli veya öğretmenin bu konuda seçme hakkı yoktur. Ancak, MEB Talim Terbiye Kurulu tarafından 01.02.2013 tarihinde alınan karar ile İlköğretim Kurumlarında İngilizce Dersi Öğretim Programı, 2013-2014 Öğretim Yılından itibaren 2 ve 5. ; 2014-2015 Öğretim Yılından itibaren 3, 4, 6 ve 7. ; 2015-2016 Öğretim Yılından itibaren 8. sınıflarda uygulanacaktır.

İlkokullarda yabancı dil öğretimi üzerine yeterli istatistiki veri olmamakla birlikte, 2006 yılında MEB tarafından hazırlanan bir raporda, İlköğretim öğrencilerinin İngilizce başarılarının dördüncü sınıfta %40,8, beşinci sınıfta % 42,4, altıncı sınıfta % 38,0, yedinci sınıfta % 35,3 ve sekizinci sınıfta % 38,7 düzeyinde kaldığı görülmektedir. Yeterlik alanlarına göre başarı düzeyine bakıldığında %46,1 ile kelime bilgisi alanı en yüksek başarının gösterildiği alan olarak görülmektedir. Kullanım bilgisi alanında başarı yüzdesi %39,5, dil bilgisi alanında %36,5 ve okuduğunu anlama alanında %34,1 olarak gerçekleşmiştir. (Karip, 2007)

Türkiye’deki tüm alanlarda mevzuatın Avrupa ölçütlerine uyumu çerçevesinde, yabancı dil öğretiminde de hedefler, genel olarak Avrupa Birliği Dil Ölçütlerine (Common European Framework References for Languages) göre belirlenmiştir. Güncel yönetmelik esaslarına göre (MEB Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi Yönetmeliği, 2006), Türkiye’de İngilizcenin, herhangi bir alan dersinin iletişim aracı olmasından ziyade, bir yabancı dil olarak öğretilmesi amaçlanmıştır. Talim Terbiye Kurulunca belirlenen ders kitabı, öğretmenin kullanacağı yöntem, metot ve değerlendirmeyi büyük ölçüde belirlemekte olup, öğretmene az bir inisiyatif tanımaktadır. İlkokul düzeyinde yabancı dil öğretiminde temel hedeflerden bazıları, şu şekilde belirlenmiştir. 4. ve 5. Sınıf sonunda, öğrencilerin;

- a. Kişisel ayrıntılar ve somut ihtiyaçlar hakkında temel ifadeleri bilmeleri,
- b. Özel somut durumlarla ilgili olarak bağımsız ve temel kelime hazinesine sahip olmaları,
- c. Temel dilbilgisi yapıları ve cümle kalıplarını ifade edebilmeleri,
- d. Zorlanmadan sınırlı sayıda öğrenilmiş kelime ve ifadeleri telaffuz edebilmeleri,
- e. Kendi adres, ulus ve diğer kişisel bilgilerini heceleyebilmeleri,

f. Günlük hayatta temel iletişimde kullanılan selamlama, vedalaşma, teşekkür etme gibi ifadeleri kullanarak sosyal iletişim kurabilmeleri,

g. Duraklayarak da olsa belli kısa, bağımsız düşünce kalıplarını yönetebilmeleri, daha az bilinen kelimeleri seslendirebilmeleri ve iletişim hatalarını kolayca giderebilmeleri amaçlanmaktadır. (MEB, 2006, İlköğretim İngilizce Dersi Programı)

Türkiye’de Yabancı Dil Öğretmeni yetiştirme

Türkiye Eğitim sisteminde, 1 ila 4. sınıf arasındaki öğrenciler sınıf öğretmenleri ve alan öğretmenleri tarafından yetiştirilmektedir. Yabancı dil öğretiminin 2006 yılından itibaren 4. Sınıfta ve 2013-2014 Eğitim Öğretim yılından itibaren de 2. Sınıfta başlaması yabancı dil öğretmeni ihtiyacını ön plana çıkarmıştır. Mevcut haliyle birçok ilkokulda yabancı dil (İngilizce) dersi sınıf öğretmenlerince verilmektedir. İlgili mevzuat gereğince de ilkokullarda yabancı dil dersi, yeterli alan öğretmeni olmadığında sınıf öğretmenleri tarafından da verilebilmektedir (Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, Madde 64).

Diğer bir deyişle, ilkokul düzeyindeki yabancı dil eğitimi alanında uzman olmayan sınıf öğretmenleri tarafından da verilebilmektedir. Ancak, üniversitelerde sınıf öğretmenliği müfredatında yabancı dil eğitimi bulunmamaktadır. Yabancı dil öğretmenleri ise, Üniversitelerin Eğitim Fakültelerinin ve Fen Edebiyat Fakültelerinin öğretmenlik, dil edebiyat veya mütercim tercümanlık bölümü mezunlarından seçilmektedir. Mezun öğretmen adayları Devlet tarafından yapılan alan sınavına girmekte ve alınan puan ve ihtiyaca göre ataması yapılmaktadır. Ancak alan öğretmenlerinin de özellikle ilkokullarda yabancı dil eğitimi konusunda yeterli ders aldığı söylenemez.

Tartışma ve Sonuç

Sonuç olarak, Finlandiya’daki ilkokul düzeyinde yabancı dil öğretiminin, Türkiye’deki ile karşılaştırıldığında daha başarılı olduğu söylenebilir. Erken yaşlarda başlanan yabancı dil eğitimi, hedef dilde dilbilgisel yeterlilik, farklı yabancı diller ve kültürel farkındalık oluşturmayı amaçlamaktadır. Ayrıca, erken yaşlardan itibaren başlanan yabancı dil eğitimi yaşam boyu öğrenmenin bir köşe taşı olarak değerlendirilmektedir. Finlandiya’da olduğu gibi Türkiye’de yabancı dil öğretimine erken yaşlarda başlanması başarı açısından olumlu bir gelişmedir. Her iki ülkenin de ilkokul düzeyinde yabancı öğretimine ayırdığı süre haftalık ders saati bakımından benzerlik göstermektedir. Ayrıca, Türkiye’de de Avrupa Birliğine uyum süreci kapsamında, Finlandiya’da olduğu gibi, Avrupa Ortak Dil Kriterlerinin hedeflenmesi, yabancı dil öğretiminin daha bilimsel, küresel çerçevede yürütülmesi bakımından olumlu bir gelişmedir.

Her iki ülke yabancı dil öğretmeni boyutlarında değerlendirildiğinde, ilkokullarda yabancı dil dersleri ağırlıklı olarak sınıf öğretmenlerince verilmektedir. Her iki ülke de temel seviye de yabancı dil derslerinin de alanında uzman öğretmenler tarafından verilmesi hususunda gayret göstermektedir. Ancak mevcut durum itibarıyla her iki ülke için de alınması gerekli ciddi bir mesafe vardır. Finlandiya’da genel olarak öğretmenlik mesleğinin daha itibarlı ve maaşların çok iyi seviyede olması, öğretmenlik mesleğinin en çok beğenilen meslek olmasından dolayı, çok talep görmesi ve öğretmen olma yarışı eğitimin kalitesini artıran diğer faktörlerden sayılabilir. Türkiye’de öğretmenlik mesleğinin cazip hale getirilmesi, en kaliteli öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönlendirilmesi, öğretmenlerin sosyal statü, hak ve maaşlarının iyileştirilmesi, tüm diğer derslerde olduğu gibi yabancı dil eğitimi kalitesinin artmasına katkı sağlayacaktır.

Türkiye’de Finlandiya’da olduğu gibi yabancı dil müfredatının hazırlanmasında ve ders kitaplarının seçiminde okul ve öğretmenlere yetki verilmesi, esneklik sağlanması ve bazı konularda merkezîyetçilikten ziyade özerklik sağlanmasının yabancı dil öğretiminde başarıyı artıracığı düşünülmektedir. Bu sayede öğrencide öğrenme özerkliği gelişerek, yabancı dil öğreniminin okul dışında da yaşam boyu devam eden bir süreç olduğu algısı oluşturulabilecektir.

Yabancı dil eğitiminin eğitim sisteminin bütününde sürekli devam eden ve birbirini tamamlayan bir süreç olarak değerlendirilmesi her iki ülkenin de daha fazla başarı için yerine getirmesi gerekliliklerdir. Diğer bir deyişle, tüm eğitim kademelerinin kur sistemi şeklinde yapılandırılması, yabancı dil eğitiminde harcanan emek ve kaynakta tasarruf sağlayacaktır. Özellikle Türkiye’de eğitimin her kademesinde yabancı dil öğretimi için yeterli kaynak ve süre ayrılmakta, fakat arzu edilen başarıya ulaşamamaktadır. Bu durum da Türkiye’de yabancı dil öğretiminde başarısızlığın sebeplerinin kaynak ve süreden ziyade, yöntem, yaklaşım, metot ve bakış açısı gibi nedenlerden kaynaklandığı sonucuna varılmaktadır.

KAYNAKÇA

- ENGLISH PROFICIENCY INDEX (2012). www.ef.com/epi adresinden 10.07.2013 tarihinde alınmıştır.
- KANTELINEN, R. SOKKA-MEANNEY, L. & POGOSIAN, V. (2008). "Seminar Papers on Early Foreign Language Education", *Bulletins of the Faculty of Education*, No:6, University of Joensuu.
- KARİP, E. (2007). *İlköğretimde Kalite: Avrupa Birliği Kalite Göstergeleri Çerçevesinde Kalitenin Değerlendirilmesi*, Ankara: Türk Eğitim Derneği.
- KORHONEN, M. (2006). "Foreign Languages in Finland's Educational System"
<http://www.thenewfederalist.eu/Foreign-Languages-in-Finland-s-Educational-System> adresinden 13.07.2013 tarihinde alınmıştır.
- KORU, S., AKESSON, J. (2011). *Türkiye'nin İngilizce Açığı*, Ankara: Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı.
- MEB (2006). Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi Yönetmeliği.
- MEB (2006). İlköğretim İngilizce Dersi Programı.
- MEB (2012). İlköğretim Kurumları Yönetmeliği.
- NIKULA & PITKANEN, H. (2008). Education at a Glance – OECD göstergeleri.
http://www.oecd.org/document/0,3746,en_2649_201185_46462759_1_1_1_1,00.html adresinden 18.07.2013 tarihinde alınmıştır.
- OECD, (2009). Uluslar arası Öğrenci Değerlendirme Programı İstatistikleri.
<http://www.oecd.org/pisa/pisaproducts/46581035.pdf> adresinden 15.07.2013 tarihinde alınmıştır.
- OPETUSHALLITUS, W. (2006). <https://www.data.oph.fi/wera/wera> adresinden 01.15.2012 tarihinde alınmıştır.